

רע"פ 5880/22 - אביב מוזס נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 5880/22

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: אביב מוזס

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו מיום 01.07.2022 בעפמ"ק 21929-06-22 שניתן על ידי כבוד השופט העמית צ' קאפח

בשם המבקש: עו"ד ניסים נברו

בשם המשיבה: עו"ד אריה פטר

החלטה

1. בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כבוד השופט העמית צ' קאפח) בעפמ"ק 21929-06-21 מיום 01.07.2022. בגדרו, נדחה ערעור שהגיש המבקש על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (כבוד השופטת מ' הרט-ריץ) בח"נ 18-10-48569 מימים 25.04.2022 ו-27.04.2022.

הרקע לבקשה

2. למבקש נרשמו שלוש הודעות קנס בגין עבירות של העמדת/החניית רכב במקום בו החניה אסורה על פי

עמוד 1

תמרור אין עצירה, לפי סעיף 6(א)(2) לחוק עזר לתל-אביב-יפו (העמדת רכב וחנייתו), התשמ"ד-1983. חלף תשלום הקנס, בחר המבקש להישפט בגין עבירות אלה.

3. ביום 25.04.2022, לאחר ניהול הליך הוכחות מלא, הורשע המבקש במיוחס לו. בית המשפט לעניינים מקומיים קבע, כי בתיעוד החזותי שהוצג לפניו, ניתן להבחין בבירור ברכב בו נהג המבקש עומד בשלוש הזדמנויות שונות לפני מעבר חציה, תוך חסימה של נתיב נסיעה ובניגוד לתמרור אין עצירה. עוד נקבע, כי הפקחים הבחינו בזמן אמת ברכב עומד, וכי הם אלה שהפעילו את המצלמה אשר לכדה את התיעוד של הרכב. לבסוף נקבע, כי היות שהמבקש לא הביא ראיות לכך שלא הוא זה שנהג ברכב - ניתן להרשיעו בדין. וזאת, נוכח החזקה הקבועה בסעיף 27 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה).

4. ביום 27.04.2022, לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש, השית בית המשפט לעניינים מקומיים על המבקש קנס בסך כולל של 2,250 ש"ח.

5. ערעור שהגיש המבקש על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים - נדחה. בית המשפט המחוזי לא מצא מקום להתערב בממצאי עובדה ומהימנות של בית המשפט לעניינים מקומיים, אשר היוו בסיס להרשעתו של המבקש. בפרט, התייחס בית המשפט לטענתו של המבקש לפיה המשיבה אכפה את הדין באמצעות 'מצלמות ניידות', ושלאור זאת חלה עליו תקופת ההתיישנות הקבועה בסעיף 225א(א1)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ). בית המשפט דחה טענה זו משסבר, כי הפקחים היו אלה שזיהו את הרכב חונה, ואילו המצלמה שתיעדה את האירועים היוותה כלי עזר בלבד. כמו כן, דחה בית המשפט את טענתו של המבקש, לפיה נדרש היה למסור לו את הודעות הקנס באופן אישי ובמועד ביצוע העבירות, ולא לשלוח אותם בדואר במועד מאוחר יותר. וזאת, מן הטעם כי טענה זו אינה מתיישבת עם לשונם ותכליתם של סעיפים 228(ב) ו-225א(א) לחסד"פ ותקנה 41 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974. כמו כן, נקבע, כי יש מקום להרשיע את המבקש בהתבסס על החזקה הקבועה בסעיף 27 לפקודה, היות וזה לא הביא ראיות לכך שאדם אחר נהג ברכב במועד ביצוע העבירות.

6. המבקש לא השלים עם פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ומכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה והתשובה לה

7. לטענת המבקש, בקשתו מעלה סוגיה עקרונית, הנוגעת לשימוש במצלמות ניידות לצורך אכיפת עבירות תנועה, ובפרט - להרחבת המועדים הקבועים בחקיקה ראשית להגשת הודעת קנס על עבירת חניה שהחשד בגין ביצועה מבוססת על צילום רכב. וזאת, בהתבסס על חוזר מנכ"ל משרד הפנים 4/2018 (21.03.2018) (להלן: חוזר המנכ"ל). לעמדתו, מדובר בהרחבה פסולה, אשר אינה עולה בקנה אחד עם תכליתו של סעיף 225א(א1) לחסד"פ, ופוגעת פגיעה קשה ביכולת של אדם להתגונן נגד האשמות בגין עבירות חניה. לגופו של עניין, טוען המבקש, כי נפלו פגמים באופן בו נשלחו אליו הודעות הקנס, וזאת, בין היתר, משום שאלה לא נמסרו לו באופן אישי ובחלוף המועד בו ניתן היה לעשות כן. עוד נטען, כי החזקה הקבועה בסעיף 27 לפקודה מהווה חריג לכלל לפיו יש להרשיע את מבצע העבירה עצמו, ושיש לעשות שימוש בחזקה זו רק במקרים בהם יש קושי בזיהוי הנהג שביצע את העבירה, וכאשר לא ניתן למסור לו את הודעת הקנס באופן אישי. כך, שלא היה מקום להרשיע אותו בהתבסס על סעיף 27 לפקודה, מקום בו לא נעשה ניסיון למסור לידיו את הודעת הקנס במעמד ביצוע העבירה. לבסוף נטען, כי יש לזכות את המבקש מחמת הגנה מן הצדק, נוכח הפגיעה ביכולתו להתגונן מפני הודעות הקנס.

8. לעמדת המשיבה, יש לדחות את הבקשה, היות שזו אינה עומדת בתנאים למתן רשות ערעור ב"גלגול השלישי". לגופם של דברים, טוענת המשיבה, כי אין חובה למסור הודעת קנס ישירות לנהג ובמעמד ביצוע העבירה; ואין מקום לצמצם את השימוש בסעיף 27 לפקודה. זאת, שכן לשיטתה, לטענותיו של המבקש אין עיגון בלשון הסעיפים

עליהם הן מתבססות, וממילא אלה עומדות בניגוד לתכליתם – אכיפת עבירות חניה ביעילות ובמהירות. לבסוף, נטען, כי יש לדחות את טענתו של המבקש להגנה מן הצדק, וזאת, בין היתר, משום שהיא נטענה בעלמא וללא כל ביסוס.

דיון והכרעה

9. לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

10. כידוע, הלכה היא, כי בקשה למתן רשות ערעור ב"גלגול השלישי" שמורה למקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או בנסיבות המקימות חשש לעיוות דין או אי צדק חמור שנגרם למבקש (ראו: רע"פ 4038/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (20.07.2022)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלה, ודי בכך כדי לדחותה.

11. בסופם של דברים, הרשעתו של המבקש בדין מושתתת על ממצאי עובדה ומהימנות של הערכאה הדיונית, שאין כל מקום להתערב בהם בנסיבות העניין, וודאי שלא במסגרת בקשה למתן רשות ערעור ב"גלגול השלישי" (השוו: רע"פ 5757/22 כמיסה נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (01.09.2022)). שתי ערכאות קבעו שמקור החשד לביצוע העבירות בהן הורשע המבקש בפקחים שזיהו את רכבו, כאשר המצלמה היוותה כלי עזר בלבד לתיעוד ביצוע העבירות. בהתאם לכך, נקבע, שתקופת ההתיישנות הקבועה בסעיף 225(א1)(1) לחסד"פ אינה חלה על המבקש.

12. משאלו הם פני הדברים, הרי שאין כל מקום לאפשר תקיפה עקיפה של מדיניות המשיבה, ובכלל זה את חוזר המנכ"ל, כאשר אין כל זיקה בין אלה לבין הרשעתו של המבקש. כמו כן, סוגיית השימוש במצלמות נייחות נדונה משכבר בבית משפט זה, כאשר נקבע כי ראוי לתקוף מדיניות אכיפה זו באופן ישיר בדרך של הגשת עתירה מנהלית (בג"ץ 867/15 אור-הכהן נ' שר הפנים (16.05.2018); בג"ץ 2776/19 אור-הכהן נ' שר הפנים (12.02.2020); רע"פ 2978/20 ורקשטל נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.05.2020)). קביעה זו נכונה גם לאופן הראוי בו יש לתקוף מדיניות אכיפה המבוססת על שימוש במצלמות ניידות.

13. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט"ו בטבת התשפ"ג (8.1.2023).

שׁוֹפֵט